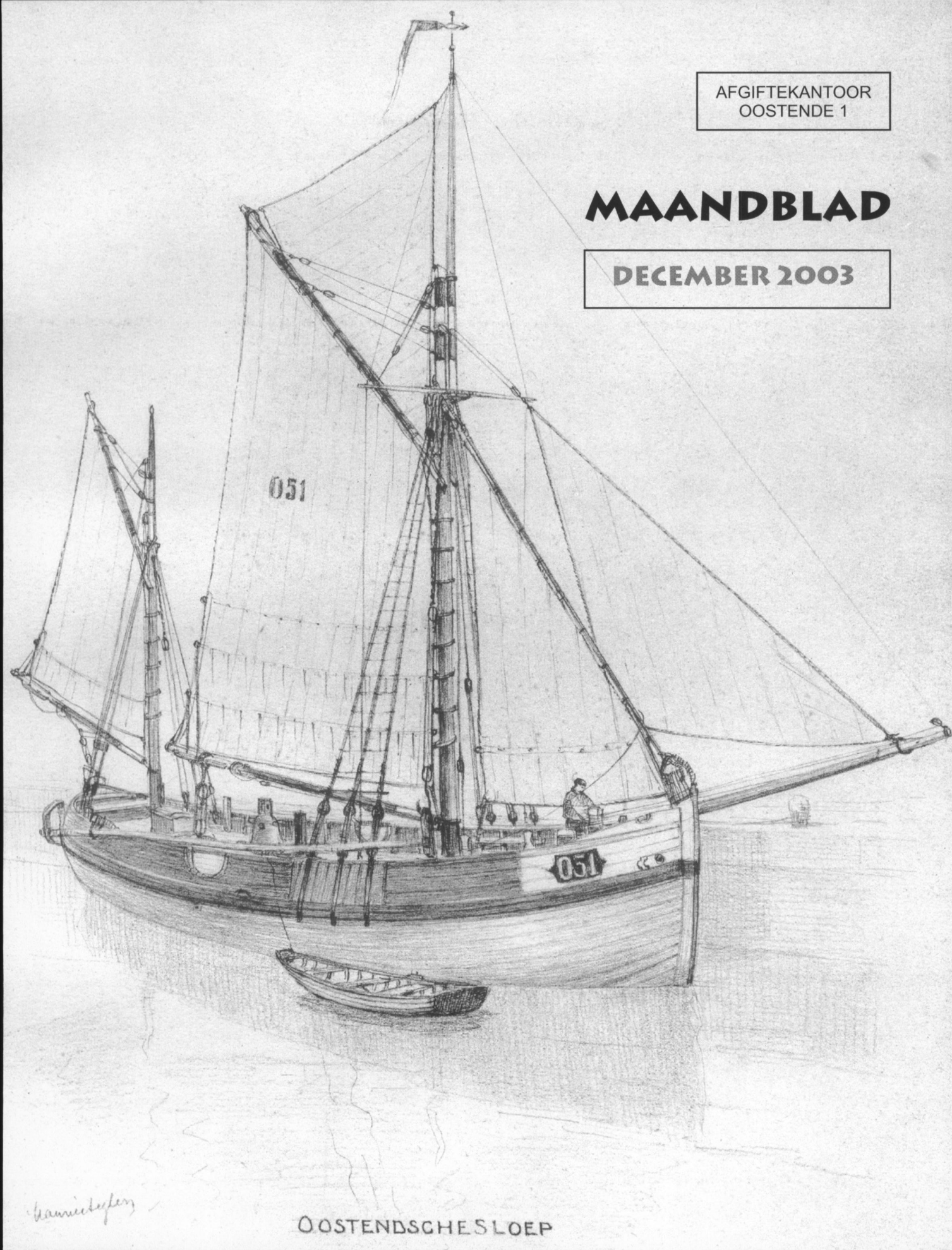

AFGIFTEKANTOOR
OOSTENDE 1

MAANDBLAD

DECEMBER 2003

OOSTENDSCHE SLOEP

DE PLATE

VERSCHIJNT NIET IN JUNI, JULI EN AUGUSTUS

DE PLATE

TIJDSCHRIFT VAN DE OOSTENDSE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING "DE PLATE" (V.Z.W.).

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de CULTUURRAAD OOSTENDE en HEEMKUNDE WEST-VLAANDEREN.

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en gewijzigd volgens de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 15 mei 1975 nr. 3395, de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 4 december 1986 nr. 31023 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 5 oktober 1989 nr. 13422.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 32

NUMMER 12

MAAND december 2003

Prijs per los nummer: 1,50 €

IN DIT NUMMER

blz. 248: **F.GEVAERT**: Het titelblad: De Oostendse tweemastsloep.

blz. 249: **S. VAN DAELE**: Het einde van restaurant "La Renommée" – 30 jaar geleden.

blz. 253: **E. SMISSAERT**: Oostende, opnieuw "Koninklijke Residentie"?: afbraak Chalet, bouw "Koninklijke villa": 1953-1956 (deel 2).

blz. 263: **I. VAN HYFTE**: De familie Van Iseghem, nadrukkelijk aanwezig op Raversijde.

blz. 265: **J. KLAUSING**: Omtrent "Stierman Leize".

blz. 268: **E. SMISSAERT**: Biografische benadering van Prins Karel.
Vraag.

N. HOSTYN (editor): Virginie Loveling op bezoek in Oostende: herinneringen.

blz. 270: **M. CAPON**: Velo Club De Zeemeeuw Oostende (deel 3).

HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever: Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

750-9109554-54

000-0788241-19

Het Bestuur

Voorzitter:

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende, tel. 059709205.

Ondervoorzitter:

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris:

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende, tel. en fax 059507145.

E-mail: de.plate@pandora.be

Penningmeester:

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. en fax 059708815.

E-mail: falise.jp@planetinternet.be

Leden:

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Valère PRINZIE, Euphrosina Beernaertstraat 48, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Nadia STUBBE, Blauwvoetstraat 7, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer:

Ferdinand GEVAERT: Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

Serge VAN DAELE: Coupurestraat 7, 8450 Bredene.

Emile SMISSAERT: Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Ivan VAN HYFTE: Kastanjelaan 58, 8400 Oostende.

Jef KLAUSING: Koninginnelaan 34/2, 8400 Oostende.

Michel CAPON: Westlaan 9, 8400 Oostende.

De Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en andere belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteit:

DECEMBER ACTIVITEIT

Donderdag 16 december om 20 u

Avondvoordracht in de conferentiezaal van de VVF Oostende, Dr. L. Colensstraat 6

Onderwerp: **GESPOELD GESPUID GEBAGGERD!!**

Spreker: dhr **FREDDY HUBRECHTSEN**

FREDDY HUBRECHTSEN is secretaris van de kring en heeft reeds enkele voordrachten op zijn actief zoals "De militaire hospitalen van Oostende" en "Een wandeling op de vesting van Oostende in 1850".

De voordracht van deze avond is een historische benadering van het probleem van de toegang tot onze haven.

Tot circa midden de 15de eeuw moesten onze vissers hun scheepjes op het strand zetten en wachten tot een volgende vloed om terug in zee te steken.

In 1445 werd de toelating verleend voor het aanleggen van een haven. Na een paar tientallen jaren reeds moest men maatregelen nemen om de aanslibbing tegen te gaan.

De nieuwe haven die er kwam na het beleg van 1601-1604 was ook een getijdenhaven zoals de vorige met na verloop van tijd net dezelfde probleem.

Gedurende twee eeuwen werd het systeem van spoelpolders gebruikt om de haven vrij te houden. Een inspanning met wisselend succes.

In de Franse periode ging men over tot het spuisysteem dat echter ook geen echte oplossing bleek te zijn en op het einde van de 19de eeuw verscheen het eerste stoombaggerschip in de haven.

Het verhaal van zand en slib in de Oostendse haven wordt u gebracht met woord en beeldmateriaal.

Wij rekenen op uw aanwezigheid.

Zoals steeds is de toegang vrij en kosteloos voor ALLE belangstellenden

HET TITELBLAD: DE OOSTENDSE TWEEMASTSLOEP

door **Ferdinand GEVAERT**

Het onderwerp van het titelblad van het oktober 2003-nummer van het tijdschrift De Plate is een tekening van de hand van Maurice SEGHERS, van een Oostendse tweemastsloep.

Deze tekening verscheen als illustratie in het boek "De laatste visschersschepen van de Vlaamsche kust, vóór de komst van de motor" Het boek met tekeningen van M. SEGHERS en toegelicht door R. DE BOCK, verscheen te Antwerpen bij de uitgeverij De Sikkel in 1943.

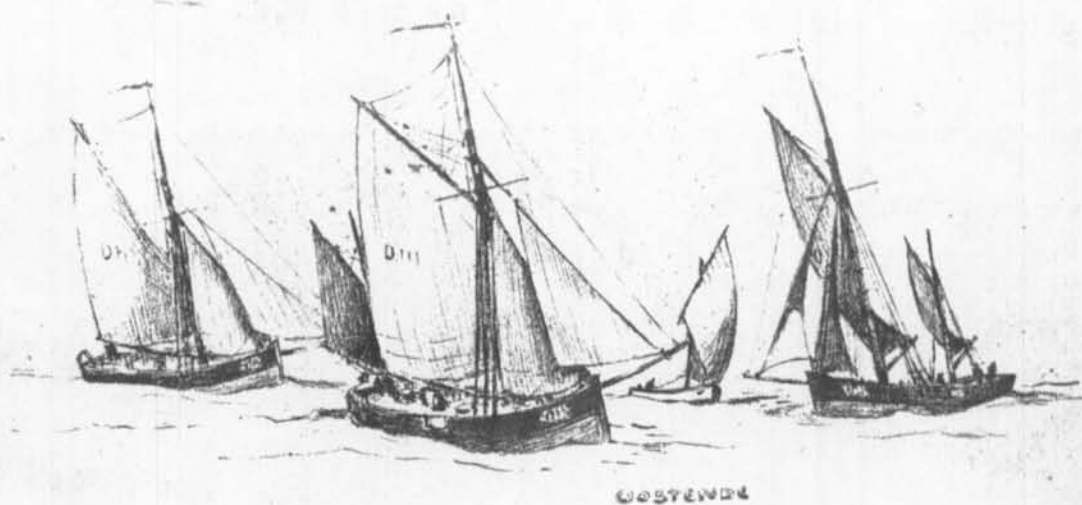
In de 19de eeuw en zowat het eerste kwart van de 20^e eeuw telde Oostende een aantal types zeilvissersschepen die specifiek waren voor deze vissershaven. Namelijk o.m.: het schipje, de langbomer (of eenmastsloep), de smack, de dandycuttezr (of dundee cutter), de garnaalschuit en de Oostendse tweemastsloep (zie figuur, tekening van M. SEGHERS).

Een voornaam element van ons maritieme en maatschappelijk cultureel erfgoed zijn de Vlaamse zeilvissersschepen. Van de vele honderden vaartuigen die ooit voeren vanuit de Vlaamse havens op of vanop de stranden, zijn er geen materiële getuigen overgebleven.

Echter, hieraan werd en wordt verholpen. Enkele jaren terug werd een varende replica gebouwd van de Blankenbergse "scute". Dit is een houten platbodem zeilvissersvaartuig, typisch voor Blankenberge. Het vaartuig heeft een platte bodem, daar tot in 1865 Blankenberge geen haven had en de vissers vanaf het strand voerden.

Oostende heeft nu ook een materiële getuige van ons maritiem verleden. Op zaterdag 6 september 2003 werd op de werf van de Maritieme Site Oostende (MSO) een replica van een Oostendse tweemastsloep (1) te water gelaten. Het vaartuig, waarvan de kiel plechtig gelegd werd op vrijdag 12 januari 2001, wordt nu aan de afwerkkade van de MSO verder afgewerkt.

- (1) Zie: De Plate, jg. 31, nr. 2, februari 2002, blz. 41. Aankondiging spreekbeurt door dhr. André NOLF, met als onderwerp de bouw van een houten vissersschip op de Maritieme Site Oostende.

eenmanssloep

Oostendse tweemastsloep

garnaalschuit

langbomer

HET EINDE VAN RESTAURANT "LA RENOMMÉE" --- 30 JAAR GELEDEN

door Serge Van Daele

Het is goed leven aan de Belgische kust en daar is Oostende wel het mooiste voorbeeld van. Ensor noemde haar: 'De Stad der duizend gezichten'.

Maar Oostende is ook de stad van de duizend gastronomische geneugten!

Dat gaat in stijgende lijn van het kleinste garnaalkraampje aan de 'Vistrap', langs verschillende categorieën van eenvoudige eethuizen, naar burgerrestaurants tot de meest gesofisticeerde tempels der gastronomie.

Er zijn nu éénmaal namen en zaken die voor eeuwig en altijd zullen verbonden blijven met Oostende:

Leopold II, Ensor, Piers, de casino, het hotel du Parc, de Maale, en ...de Renommée.

Wanneer er dijkwandelingen georganiseerd worden door gidsenkringen, of oudere collega's van de Horeca een praatje doen, nog altijd blijft men een ogenblik stil staan vóór het Andromeda hotel met een nostalgische blik: hier was de Renommée!!

In de cursussen van de hotelschool wordt erover gedoceerd en in de allerlaatste edities van culinaire boeken over de Belgische kust, schrijft men er nog over; zelfs in 4 talen.

Op de plaats waar nu het prachtige complex "Andromeda"(1) staat, stonden er tot anno 1976 enkele vermaarde gebouwen en hotels.

Links op de hoek-nabij het kursaal-was het eerste gebouw de villa Legrand, daarnaast villa Emma-William. Daarnaast de hotels du Globe en Wellington met daarnaast de 'Villa Triton'.

Al deze gebouwen vielen onder de slopershamer om plaats te maken voor de Andromeda.

Naast de 'villa Triton' was er nog een prachtig hoekhotel, het hotel Helvetia. Nu vinden we er het restaurant 'Le Basque'.

De 'villa Triton' werd gebouwd in 1888 en was eigendom van de Brusselse familie Brouwet de Ponthieu. Het gebouw met prachtige openhaarden en 18 kamers deed dienst als privé-huis, maar werd door de familie eerder gebruikt als tweede verblijf aan de kust.

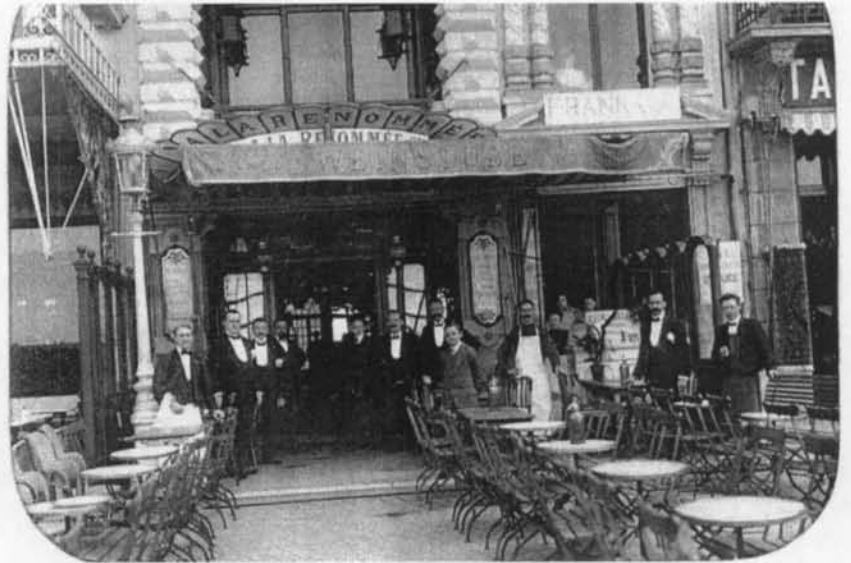
Tussen 1905 en 1908 is er een patisserie in gevestigd en in 1907 komt er voor een zeer korte tijd (waarschijnlijk maar één jaar) een joods restaurant -Frank- op de eerste verdieping.

In 1908 komt de Heer Georges Simard naar Oostende om er zijn toekomst uit te bouwen.

Hij is afkomstig uit Parijs waar hij een winkel openhield van boter en eieren in de Rue Denfert-Rochereau.

Aangezien er familie werkt in de Langestraat, in het gekende hotel-restaurant “La Renommée”(2), is het ijs vlug gebroken voor deze ondernemende persoon.

De benedenverdieping van het restaurant Frank op de zeedijk is te huur en Georges Simard besluit zijn kans te wagen. Om niet in het vaarwater te komen van zijn familie in de Langestraat start hij geen restaurant maar een “Weinstube”.

1908 – Weinstube

In 1908 is er duidelijk een rijk Duits cliënteel aanwezig te Oostende en er is vraag naar Duitse wijnen, wat in Oostende niet zo evident is in die tijd.

Bij de wijnen worden er stilaan ook oesters en kreeften geserveerd. Ook schaaldieren en gerookte zalm (in die tijd moeilijk te verkrijgen) komen op de menukaart.

Origineel aan die formule was dat de gast een kreeftenticket kreeg, waar het nummer op stond van de kreeft. Als gast at je dan bvb kreeft nr. 12458. Origineel en een leuke souvenir. Dit idee was overgenomen van het beroemde Parijse restaurant ‘La Tour d’Argent’ waar de eenden een nummer kregen.

Zo ontstaat langzaam de “mythe” van de Renommée.

De naast elkaar gelegen hotels Wellington en du Globe serveerden wel luxueuze maaltijden in hun weelderige restaurants, maar kreeft eten met champagne op een terrasje na een avondje casino: dat was nieuw!!!

De modale Oostendenaar kon er alleen maar van dromen.

Niet lang na de opening was de Renommée ‘the place to be’ in Oostende.

WOI gooit roet in het eten. De Heer Georges Simard moet dienst doen in het Franse leger en de zaak wordt gesloten.

Gelukkig overleeft Georges de oorlog en start na de overwinningfeesten (‘14-‘18) opnieuw de Renommée op.

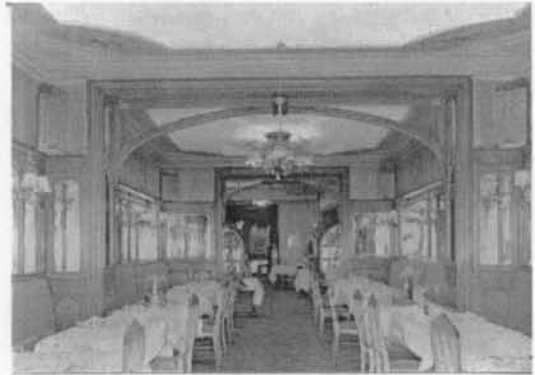
Dankzij het overweldigend succes van de goede service en de kwaliteit van de producten wordt toch overgestapt naar restaurant.

Het succes in het interbellum is enorm. Paul, de zoon van Georges, en zijn dame helpen verder aan het uitbouwen van de reputatie.

Koning Albert I is aanwezig op de stichting van de Rotary in 1929 in het hotel Providence Regina. Een maand later verhuist men naar de Renommée waar het clublokaal gevestigd blijft tot 1973!

Vorsten, edelen en hoogwaardigheidsbekleders uit de vier hoeken van Europa verblijven er. Kunstenaars en dichters hebben er hun pleisterplaats.

De romanschrijfster en toneelspeelster Irmgard Keun schrijft: "De Renommée is een wonderbaar restaurant en zo duur dat er steeds meer kelners dan gasten zijn. En de gasten zijn ook vaak niet zo mooi gekleed als de kelners. De muren zijn van spiegels en de tafellakens zijn stijf en wit zodat ik schrik heb alleen maar met ze aan te kijken, ze vuil te maken."

WOII betekent met de massale vernielingen het einde voor de luxe hotels van Oostende.

De familie Simard verblijft de ganse oorlog te St.Andries.

Na de bevrijding blijkt dat de schade nogal meevalt, in vergelijking met de ontelbare verwoeste hotels en restaurants aan de zeedijk.

De Renommée gaat terug van start in 1946 met een dynamisme en enthousiasme eigen aan de familie Simard,

De Renommée is bovenal een familiale onderneming. Na de dood van Paul (1966) is zijn steeds actieve weduwe Mevr B. Dierycx, omringd door haar kinderen Georges en Odette en schoondochter Christiane Devriendt. Ze hebben slechts één doel voor ogen: de tevredenheid van het trouwe cliënteel bewerkstelligen.

Lastig is het wel, want beiden leven een dubbel bestaan. Christiane is zeer kunstzinnig en opent een kunstgalerie "De Orangerie" op de hoek van de Ijzerstraat.

Georges is socioloog, leraar en later directeur van de Hoge School voor Sociale Studies te De Haan. Hij laat een prachtig werk na in de bibliotheek ("Ostendiana") van Oostende dat nu nog geraadpleegd wordt door studenten en leraars, met name 'De sociografie van een beroep': het hotelbedrijf te Oostende 1953-1954'.

In de "Golden Sixties" was de Renommée 'het' huis aan de Belgische kust.

De wereldtentoonstelling 1958 had België tot ver buiten de grenzen een nieuwe bekendheid gegeven.

Ontelbaar zijn de VIP's en beroemde gasten.

Georges Simard: "Zeer doelbewust werd er geen gouden boek bijgehouden. Discretie op het hoogste niveau. Nooit is er om een handtekening gevraagd, zelden om een foto.

Nooit is er gestreefd naar een sterrenstatus....al onze gasten waren de sterren".

Geregelde gasten in de Renommée waren leden van de Koninklijke familie, o.a. Prins Albert en Paola, Prins Alexander, Prins Karel, Nourjev, Paul Delvaux, Josephine Baker, Audrey Hepburn enz...

G. Simard en kunstschilder F. Labisse

Kunstschilder J.J. Gaillard heeft er zijn grootste inspiratiemomenten beleefd.

Hugo Claus logeerde er op de 1e verdieping en schreef er zijn boek 'Tijl Uilenspiegel'.

Op de menukaart van de Renommée telde ik maar liefst 234 ! gerechten en bereidingen die te verkrijgen waren. Zeer veel zaalbereidingen gebeurden in het restaurant zoals Gevlamde flensjes,

Geflambeerde kreeft, Niertjes "Beaugé", Tournedos "Rossini" (afgewerkt met truffels en ganzenleverpastei), Kalfszwezeriken "Maurice des Ombiaux" (afgewerkt met verse asperges en roomsaus), Sole "Renommée" (gepocheerde zeetong met kreeftensaus, garnalen en stukken kreeft), Lamskroon met groentenkrans, Gepocheerde tarbot met amandelen.

De sterkte van de zaak was dat je er zowel de simpele basisgerechten kon verkrijgen zoals een haringreep met mayonaise of sardientjes in olie als de meest geraffineerde bereidingen zoals kreeft met kreeftensaus, kaviaar, lamsribbetjes en sabayon.

Gasten komen naar een zaak voor de kwaliteit maar ook voor het standvastig personeel. Heel wat klanten bouwen zo een vriendschapsrelatie op met de kelners en koks.

Zo bleven een zaalmeester, de Heer J. Van Hecke en een chef-kok, de Heer G. Peynet er ooit 50 jaar werken. Een leven gewijd aan de Renommée. Zij werden steeds aangesproken met "Mijnheer". Meesterkok Fernand Sabbe leerde er het beroep en werd er chef, Jacques Ghaye deed er zijn stage en ervaring op en was de grote meester van de Villa Maritza. En zelfs Arno Hintjens was er stagiair toen hij nog in een vorig leven leerling aan de hotelschool was.

Begin jaren zeventig verdwijnt de glans rond de Renommée. Bouwheer Friederichs komt er graag eten maar wil meer. De Renommée moet een deel worden van zijn levensdroom, het statige hotel Andromeda. Na veel onderhandelingen wordt de zaak verlaten in 1973 en komt er na 65 jaar familie Simard een glorieus einde. In 1979 gebeurt de afbraak en in 1981 de afwerking van het Andromeda hotel.

Toch nog een troost want al het prachtige zilverwerk van de Renommée wordt overgenomen en nu nog wordt er heerlijk gedineerd in het restaurant van de Andromeda met bestekken van meer dan 80 jaar oud, maar die nog blinken als de mooiste spiegel.

De afbraak...1979

Alle gerechten worden nog steeds geserveerd op mooie zilveren schotels en bepaalde stukken van het interieur zijn verwerkt in het nieuwe hotel.

Vandaar dat er vandaag nog heel wat vaste klanten van de Renommée komen naar het restaurant van de Andromeda om met nostalgie te genieten van de pluchen zetels, het fonkelende kristal en het gastronomische raffinement.

Of het nu vanuit het restaurant is, op het promenadeterras of vanaf de dijk, u kijkt uit op één van de mooiste zandstranden van de kust en de zee waaruit de warmte en onsterfelijkheid van de Renommée zich weerspiegelt.

En de zee die zingt...

Hartelijk dank aan Dhr en Mevr Simard voor het interview en de fijne memoires.

-
- (1) Levensdroom van Marcel Friederichs, Oostends politicus, bouwheer en hotelier.
 - (2) Waar vroeger cinema Capitole was, en nu de sportarena.

OOSTENDE, OPNIEUW “KONINKLIJKE RESIDENTIE”?: afbraak Chalet, bouw “Koninklijke villa”: 1953-1956

door Emile SMISSAERT

DEEL II: HET KONINKLIJK CHALET: TIJDENS EN NA WERELDOORLOG II, HAAR AFBRAAK (1953-1954)

1. Een overzicht: ca. 1944 tot 1953

Het Oostende, vlak na 1944-1945. “Was zij nog de ‘Koningin der Badsteden’ volgens de formule 1900 of was zij gewoon, zonder omhaal, een statige stad, een mooie verleidster in het aanschijn van de zee?”. Qu’importe...de wedergeboorte was er! De stad werd één bouwwerf. Aldus drukker-uitgever-journalist Robert LANOYE (1).

Eén van de ambities van stad verwoordde de toen invloedrijke advocaat en gemeenteraadslid Leo PORTA, naar aanleiding van het aftreden van Prins Karel als Regent der Belgen, juli 1950: “Ik wil eraan herinneren dat Oostende het inzicht heeft en steeds wenst ‘Koninklijke Residentie’ te blijven” (2).

Derhalve, rond het midden van de vijftiger jaren, werd Oostende als volgt voorgesteld in de toenmalige toeristische kleurenbrochures: “Oostende, Koningin der Badsteden, Koninklijke Residentie, Europees toeristisch centrum, lokt gans het jaar door honderdduizenden (sic!) toeristen aan” (3). Op het voorblad, bovenaan en goed zichtbaar, prijkt een koningskroon... Gedenk de woorden van burgemeester Adolf VAN GLABBEKE: “De Oostendse bevolking is er innig van overtuigd, dat al hetgeen onder de Hoge Bescherming van onze Koninklijke Familie ondernomen wordt, een buitengewoon succes tegemoet gaat” (3a).

Toen de leden van de pers rondgeleid werden op het terrein van het Chalet dat sedert een maand (december 1953) in volle afbraak was, gaf architect DUGARDIJN, uit Brugge, volgende omschrijving: “Het nieuw complex zal geen chalet zijn”, benadrukte hij, “maar wel een paviljoen”. Het nieuwe paviljoen zal werkelijk een verlofoord zijn; het vroegere chalet was destijds immers niets anders dan een passage-verblijf, un ‘pied à terre’ de quelque envergure”. Wat trouwens steeds het inzicht zou geweest zijn van koning Leopold II toen hij het Chalet liet bouwen.

Bekijken wij even de oorspronkelijke Franse tekst die, vermoed ik, uit de pen stamt van Robert LANOYE: het chalet van Koningin Victoria werd te klein van afmetingen en de vele wijzigingen ondergaan in de loop der jaren – “la brique rouge alterne avec la pierre de taille et le béton dans un ensemble auquel aucune laideur ne manque même pas l’imitation du rocher comme au jardin zoologique” – gaven nooit voldoening, ondanks een klaarblijkelijk (vraisemblable) comfort van het interieur, noch aan Leopold II, Albert I en Elisabeth, noch aan de prinsen, “dont les séjours s’y firent de plus en plus rares pour disparaître lors de la construction de la villa Royale au Zoute (...)” (4).

Even inlassen, dat prins Karel wèl Oostende aan het hart bleef koesteren.

Omer VILAIN: “Prins Karel heeft altijd veel van Oostende gehouden. Veel “histories” (5) zijn er ook met hem verbonden (...). Hij bezocht onder de bombardementen van mei 1940 onze stad en tekende als laatste het gulden boek dat op het stadhuis (op het

Wapenplein) lag en een paar dagen later mede de vlammen inging. Na de oorlog kreeg de geteisterde stad een paar bezoeken van Prins Karel als Prins-Regent" (6).

"De Zeewacht" noemde, einde september 1944, hem "een groote vriend van Oostende waar hij, zoowel 's winters als 's zomers, menige weken en maanden sleet (...). Bij schoon weder was hij, van 's morgens (sic) vroeg, op weg naar zijn doeringske van Raversijde. Hij plantte, herplantte en verplantte, dat het een plezier was; hij sloeg er ook tenten en barakken op en labeurde er net als een werkman. Hij was goed bekend met planten en bloemen. Hij bewoonde het gedeelte van het Chalet in steen, waar hij drie kamers betrok; het houten gedeelte van de woonst was bestemd voor de Koninklijke Familie. Hij ontving er volgaarne kennissen en vrienden; hij kreeg er dikwijls het bezoek van een Engelschen vriend, waarmede hij in betrekking kwam in het college van Eton. De meubileering van het gedeelte waar Prins Karel woonde, was zeer eenvoudig en den dienst gering (...). Prins Karel is een liefhebber van lectuur en zijn grootste plezier was, 's zomers, in de groote zaal van 't Chalet, geteekend SALVE, boeken te doorloopen, onder de rookwolken van een pijpje lekkere Semois" (7). Nog een blijk van medeleven om en zorg om het beproefde Oostende kwam naar voor in volgende reactie. Op Allerheiligen, 1 november 1944, ontving voornoemde stad op het onverwachts het bezoek van Prins-Regent Karel. Zeer geïnteresseerd en (...) ontsteld bij het zicht van deze, volgens hem, "onnoembare verwoesting, sprak de Prins bij het afscheid volgende zin: "Deze stad heeft teveel geleden, opdat ik mij haar lot niet zou aantrekken" (8).

Gedurende de Duitse Bezetting werd, in het kader van de opbouw van de Atlantik Wall, het Koninklijk Chalet gebruikt als "Marine Peilstation van de Kriegsmarine" (9). Een document van 16 juni 1943, dat de Duitse militaire inplanting te Oostende weergaf, presenteerde het bouwsel als volgt: "(...) 'Chalet royal: important poste de T.S.F. 'bezet door mariniers. Elke avond arriveren marine-fusilliers in camions en nemen stelling in in die versterkte omschansing. Hun aantal wordt globaal geschat op één peloton, zij die de stellingen voor de mitrailleurs innemen. 'Un double détecteur pour le repérage en mer' is er, tegenover de zee, geïnstalleerd (...)" (10).

8 september 1944, een dag om nooit meer te vergeten: Oostende bevrijd! Een fel geteisterde stad wier heropbouw jaren zal duren. Het Chalet, zoals eerder aangehaald, werd genoemd als verouderd (11), ja reeds in 1926 aanzien als rijp voor afbraak (12), was voor eenieder die het zag een ruïne. Zoals "Het Kustblad" opmerkte: "Het lot van het Chalet is afhankelijk van het Koninklijke Vraagstuk" (11).

Binnen het toenmalige Stadsbestuur had men zo zijn plannen en intenties. Eerste schepen Emile VROOME lichtte, juli 1952, een en ander toe:

"(...) Op een gegeven ogenblik was er grotelijks kwestie van onze 'koninklijke residentie' prijs te geven. Zelfs werd het voorstel gedaan, aan de koninklijke familie een gewone villa te Mariakerke aan te bieden. Dit aanbod werd geweigerd. Men had dit gedaan met de gedachte op de oude plaats van de residentie een soort "Moeder Lambic" of "Moeder Siska" in te richten. Samen met Schepen-collega DE KINDER, de Grootmaarschalk van het Hof, de Heer Secretaris-Generaal van het Ministerie van Geldwezen (Voorzitter van de Koninklijke Schenking) werd op mijn initiatief de zaak onderzocht (...). Ik mag u zeggen (...) dat de herinrichting van de 'Koninklijke residentie' te Oostende op goede voet staat" (13).

Let op de zinsnede: een villa aanbieden. En wanneer men de Oostendse kranten van de vijftiger jaren doorneemt, treft de onkritische, ongenueanceerde houding ten opzichte van al wat koning is en wat daar rond draait. Oostende wilde kost wat kost hen weer terug, wenste opnieuw de tweede residentie van het Vorstenhuis te worden! Dat is de rode draad die in heel wat spreken en handelingen, openlijk of bedekt, verweven is. "Royalty" als locomotief voor het toerisme waar

velen van leven, net zoals men nu "cultuur" als troef in het toeristische kaartspel wenst want zon en goed weer zijn soms ver te zoeken en te onzeker, te hachelijk om aan te bieden, om overtuigend uit te spelen.

Waarom heeft deze heropbouw zo lang aangesleept? Luisteren wij, einde 1953, nog maar eens naar E. VROOME, tweede stadsmagistraat in de rangorde:

"(...) Indien er een oplossing bereikt werd inzake de heropbouw van het Koninklijk Chalet, dan is dit wellicht te wijten aan de gezamenlijke (voet)stappen (démarches) die wij, ex-Schepenen DE KINDER en VROOME, gedaan hebben (...). De Grootmaarschalk van het Hof alsook de afgevaardigde-beheerder van de Koninklijke Schenking waren mede akkoord, dat het geval van de glooiing een *stadszaak* was. De twee zaken (Villa en voornoemde helling) konden niet samengekoppeld worden, ten aanzien van de oorlogsschade. Dit alles is zo gemakkelijk niet van stapel gelopen en het is *slechts na ettelijke jaren dat een oplossing voor de heropbouw kon bereikt worden*.

Dan hebben wijzelf, met een zekere opdracht van het (Schepenen)College, aangeboden om de glooiing te herbouwen op de kosten van de Stad. Wij hebben er zelfs bijgevoegd, indien het nodig was, de omgeving eveneens in orde te laten brengen. Indien wij (zelf) dit voorstel niet gedaan hadden, wie weet indien wij ooit de heropbouw van het Koninklijk Chalet zouden verkregen hebben (!).

Ons tevreden stellen met de bestaande glooiing is niet aan te raden, want het zou een misbaksel (sic) wezen. Indien het (financieel) geen geschenk is, dan is het evenwel een goed geplaatst kapitaal voor het algemeen uitzicht en het toeristisch belang van de stad (13a).

2. Eindelijk schot in de zaak!

Midden mei 1953, bij de eedaflegging van prins Albert als marineaspirant van de Zeemacht, een fel opgemerkte gebeurtenis die plaats greep op het Wapenplein te Oostende, "heeft volksvertegenwoordiger Jan PIERS mogen verklaren, dat onmiddellijk na de zomer met de wederopbouw van het Koninklijk Chalet zal begonnen worden (...). De Koninklijke Familie heeft de verzekering gegeven, dat zij vaak naar Oostende zal komen" (14). Een bedenking: eigenaardig dat PIERS, wel lid van het Schepencollege maar iemand die bij mijn weten in gans het dossier-Koninklijke Villa toen geen eersterangsrol gespeeld heeft, dat juist hij de primeur heeft van dit toch wel belangrijk nieuws?! Of heeft hij zijn mond voorbij gepraat? Wie weet.....

Toevallig (?) viel dit bericht samen met de eedaflegging: "Ik zweer getrouwheid aan de Koning, gehoorzaamheid aan de Grondwet en aan de wetten van het Belgische volk". Prins Albert was nu officier bij de Marine (15). Midden mei 1953, in opgemerkte afwezigheid van Koning Boudewijn, griepig. Zodat Koning Leopold óók niet in zijn zog meekwam. Een tegenslag, want men was van plan aan Koning Leopold, na afloop van de plechtigheid en als incognitobezoeker, de ruïnes van het Chalet te tonen, evenals de nieuwbouwplannen van architect DUGARDIJN (16).

Misschien een gelegenheid hier om in te gaan op een treffende, merkwaardige omstandigheid. Architect Antoine DUGARDIJN (Spinolarei, uit Brugge) beweert dat hijzelf verwonderd was en bleef over zijn keuze terzake door het "Paleis"!

"(...) De opdracht was even moeilijk als eervol. Want de Hofmaarschalk vroeg dhr. Dugardijn een "eenvoudig, smaakvol en landelijk familieverblijf voor de Koninklijke Familie (...)". Twee maanden later liet hij weten, dat zijn plannen gereed waren. (...) De architect was uitgegaan van de gedachte, dat een rustig landhuis opgevat kon worden in de typische stijl van het Vlaamse land. Hij had dan ook niet gearzeld een gerieflijk huis te tekenen waar licht, lucht en ruimte de voornaamste eigenschappen van waren

(...)”. Nauwelijks drie weken later werd A. Dugardijn andermaal op het Paleis ontboden: zijn plannen waren zonder meer goedgekeurd en hij kon onmiddellijk met de bouw beginnen (!...). “(...) Deze opdracht was niet moeilijker en niet gemakkelijker dan andere, op dit ene punt na, dat ik maar moest gissen naar de persoonlijke smaak van de leden van de Koninklijke Familie. Ik schijn goed gegist te hebben (...)” (17).

Naar de kranten opvingen, was het de bedoeling in september (1953) over te gaan tot de wederopbouw, zodat “(...) Het Koninklijk Paleis (sic) in 1954 volledig zal wederopgebouwd zijn en zodat Oostende opnieuw een koninklijke verblijfplaats zal worden (...)” (18). Een architect was, zoals gezegd, reeds aangeduid en wel door de Koninklijke Schenking. Maar er diende nog een aannemer in bouwopdrachten gevonden te worden, m.a.w. de “aanbesteding der werken” moest uitgeschreven worden (19). En voor alle bouwwerken is een bouwvergunning nodig. Het Schepencollege besloot in principe op 29 juni 1953:

- a) de glooiing van het Chalet op stadskosten te wijzigen, zodanig dat ze in harmonie zou zijn met de bouwtrant van de nieuwe constructie;
- b) deze werken op te nemen in het programma van de aannemingen, die zullen bekostigd worden met de gelden van de Conventie van 1912, en aan de uitvoering ervan prioriteit te geven (20).

Insgelijks einde juni 1953 kwam, zoals het weekblad “De Zeewacht” blokletterde: “De Koninklijke Familie te Oostende: ontroerend afscheid van Prins Albert en bezoek aan Koninklijk Chalet”. Aanleiding was de inscheping van de Prins, voor de duur van ruim één maand, aan boord van het Belgische fregat “Luitenant ter zee Victor Billet”, dit in het kader van zijn opleiding bij de Marine. De stad wemelde van het volk! “(...) Alhoewel niet voorzien op het programma (...) werd een bezoek gebracht aan het chalet (...). Aan de grote ingang stonden heel wat belangstellenden die de leden van de Koninklijke Familie warm toejuichten, wanneer de wagens in- en uitreden”. En de journalist besluit zijn reportage met: “(...) Meer en meer wordt Oostende zich weer bewust van de grote eer Koninklijke Residentie te zijn” (21).

In dit royalistische elan deed wat men in Oostende noemt “De Maatschappij van de Koers” haar duit in het zakje: besloten werd een “Koninklijke Loge” te bouwen op de Wellingtonrenbaan (22), in de hoop Koning Boudewijn te strikken, in navolging van zijn koninklijke voorvaders Leopold II en Albert I. Naar later bleek een grote desillusie; enkel Prins Albert, en dan nog in de jaren zestig (20 juli 1963, om heel precies te zijn), kwam metterdaad langs in de Hippodroom bij toenmalig voorzitter DUGNOLLE (23)...

3. De aanbesteding

Nog een maand later, op woensdag 29 juli 1953, werd een volgende stap voorwaarts gezet; de aanbesteding greep plaats te Brussel voor aanvankelijk onderschatte, veel uitvoeriger en tijdrovender, ook veel kostelijker aan te vatten werkzaamheden. Bij inzage voorzag het lastenkohier in:

- 430 werkdagen voor het optrekken en afwerken van het gebouw;
- opruiming van 2000 m³ gewapend beton, nog afkomstig van door de Duitsers in Wereldoorlog II opgetrokken “blokhuisen”;
- 18000 m³ puin dient opgeruimd te worden.

“(...) Dat alleen zal een hele tijd in beslag nemen, vooraleer men met de feitelijke wederopbouw aanvang zal kunnen nemen (...). Het valt moeilijk thans reeds een schatting te doen van de kosten, daar de aanbesteding nog moet plaats hebben. Nochtans werd aangestuurd (sic) om het gebouw

komfortabel te maken zonder in overdreven luxe te vervallen (...)”, aldus een lokaal weekblad (24) dat op dezelfde dag van de uitslag van de aanbesteding, woensdag 29 juli, diende uit te komen!

Deze aanbesteding liep over volgende punten:

- opruiming van het puin;
- herbouwen van het chalet;
- herstellingswerken aan de gaanderij Maquet;
- bouwen van een zwemkom in de hovingen.

OPGELET! - Het omwerken van de glooiing, kant zeedijk, is NIET INBEGREPEN!

- Nadien zullen nog de aanbestedingen moeten plaats hebben voor de:
 - ° centrale verwarming;
 - ° elektriciteitswerken;
 - ° gezondheidsinstellingen;
 - ° opschikken van de hovingen.

Er werd beroep gedaan, voor deze eerste en beperkte aanbesteding, op een twintigtal firma's. Zestien dienden een offerte in. De firma Mevr. Weduwe J. VAN COILLIE was laagste aanbieder met een bedrag van 15.461.938,- frank. Een overzicht van deze aanbesteding:

1. VAN COILLIE, Wwe J., Oostende	15.461.938,-
2. VERSCHEURE, Ichtegem	16.013.703,28
3. PAUWELS en VEREECKE, Middelkerke	16.683.328,13
4. COTTYN, Heule	16.948.891,85
5. DEVOS, Pierre, Oostende	16.974.899,96
6. MICHIELS, Gent	17.037.219,70
7. VANHECKE, Middelkerke	17.297.581,77
8. CLICTEUR, Oostende	17.470.808,86
9. LINGIER, Richard, Oostende	17.628.247,72
10. MERGAERT en DEGROOTE, Knokke	18.007.513,54
11. GOETINCK, Brugge	18.606.901,-
12. RAYÉE, Joseph, Oostende	18.824.148,40
13. PRIEM, Louis, Brugge	18.975.392,90
14. SERCK (*), Gent	20.500.230,15
15. LANNOO, Marke	21.669.888,10
16. DEGROOTE, C., Knokke	22.406.084,50

BRON: "De Zeewacht"; 7 augustus 1953, p.1.

(*) Een drukfout voor STERCK?

De toewijzing aan de Firma Wwe VAN COILLIE kreeg een staartje (25). Bij ordemotie drukte Sebastiaan BOUDOLF (B.S.P.) zich als volgt uit in de Gemeenteraad van midden augustus 1953:

- S. BOUDOLF: "(...) In naam van mijn politieke groep en van de politieke gevangenen, vraag ik verzet van het Stadsbestuur tegen het toekennen van de aanbesteding aan de firma Van Coillie". Reden: *incivisme tijdens de oorlog!*
- Burgemeester A. VAN GLABBEKE vraagt de raad niet in te gaan op deze vraag, om diverse hier niet weergegeven redenen. O.m.: "Het Krijgsauditoraat van Gent heeft beslist dhr. Van Coillie buiten vervolging te stellen (...) (25). Daarbij is de onderneming in handen van Weduwe Van Coillie: over haar valt niets dan goeds te zeggen. als er ooit vertraging zou komen

in de opbouw van het Koninklijk Chalet, dan verklaar ik het achtbaar lid daarvoor verantwoordelijk. Het incident is gesloten.

Dhr. BOUDOLF brengt nog tussen, dat het Schepencollege toch wel advies had kunnen geven. Repliek van de Burgemeester: "Het College heeft geen advies te geven in zaken die het niet aangaan!" (26).

"(...) De firma Wwe VAN COILLIE die wij geraadpleegd hebben", schreef weekblad De Zeewacht, "liet uitschijnen, dat om de werken tot een goed einde te brengen binnen de voorziene 430 werkdagen, er een honderdtal werklieden zullen moeten gebruikt worden. Er zal ook dienen gelet te worden voor de munitie die, naar het schijnt, nog tussen het puin bedolven ligt (...). De grootste verschillen in prijs waren vast te stellen in de schattingen van de opruimingswerken daar men ook hier diende rekening te houden met de waarde van de gerecupereerde materialen (...). De uitvoerder der werken moet binnen de negentig dagen aangeduid worden, maar alles laat voorzien dat dit sneller zal geschieden zodat, rechtstreeks na het seizoen, een aanvang zal kunnen genomen worden met de werken (...)" (27).

Tot slot een koninklijk faits-divers. "Een privaat strand voor Koning Boudewijn?: Oostendse Vuurtorenwijk komt in aanmerking (28). Een proefballonnetje van iemand die zich wil interessant maken? Of een gerucht met sneeuwbaaleffect? Of gewoon wishful thinking, opgevangen en aangedikt door "De Zeewacht". Hoeft het gezegd, dat er niets, zo het al een beetje waar was, van in huis kwam...

4. Opinies allerhande

Even een "volkse" noot, die van een plaatselijke chroniqueur met pseudoniem "Cognac", in het "Nieuwsblad van de Kust" d.d. 7 augustus 1953:

Ons Chaletje wordt herbouwd

"'k Spreek van ons Chalet, zot. De aanbesteding is gedaan en ze zullen algauw beginnen met dat "oud kot" af te breken". 'k Vond dat nogal oneerbiedig gesproken ten overstaan van de Koninklijke Familie, maar inwendig moest ik mijn vrouwtje gelijk geven, want veel meer dan een "kot" is die ruïne niet meer. Ik ken mensen die allang 's avonds langs daar niet meer durven voorbijgaan omdat het daar zo benauwelijk is, zeggen ze. A part een politieagent, enkele duizenden mussen en een inderdaad zeer benauwelijk reukje, heb ik daar nog nooit iets verdachts kunnen merken.

(...) Maar intussen weet ik er die blij zullen zijn dat het weldra zal gedaan zijn met dat waken, rond iets dat er al lang niet meer is. Dat zijn onze brave agenten die dag in, dag uit hun rondkens mogen kloppen, eenzaam en verlaten als broeder Job op z'n mesthoop. Ze zullen feeste (sic) houden in den hof van 't chalet de dag van de aanvang der werken en z'hebben al elk een schietlap besteld om eventuele kandidaat-liefhebbers van gratis dineetjes weg te jagen (...).

En dien dag zal 't feeste zijn, want na de Kursaal krijgt Oostende zijn koning terug (...). Want hoewel de (Sosjes van Oostende) nu zo precies niet erg royalistisch denken en voelen, weten ze wat een prachtige publiciteit dit voor Oostende zal zijn (...)" (29).

Let op de volgende bewoordingen: "*na de Kursaal (begin 1953) krijgt Oostende zijn koning terug*" en "*wat een prachtige publiciteit dit voor Oostende zal zijn*".

In de pers komen de klachten los. Zoals: "(...) Welke Oostendenaar, dien naam waardig, heeft zich niet in de laatste jaren steeds weer opnieuw geërgerd aan dit verwaarloosde complex, met de

nameloze “jungle” er achter, die eens een sierlijk en aristocratisch park was?” (30) Of deze zware oprisping: “(...) Bij de mensen van heden wekte dit paleis, vooral in zijn vervallen toestand, al lang geen bewondering meer. En naar de steile, donkere glooiing werd met tegenzin opgezien, bijzonderlijk ’s avonds, wanneer ze de wandelaars scheen toe te roepen: “tot hier en niet verder”. De meesten deden daar dan ook gewoonlijk rechtsomkeer. Enkel de rakkers genoten door er hun kaatsballen op te gooien, tot ergernis van de passanten want de politie greep niet in. Bovendien, “de glooiing kon aanzien worden als een symbool van het verschil van standing tussen wat daarboven huisde en daar beneden rondliep” (31).

Herinner u Schepen VROOMES uiteenzetting waarin hij een en ander verduidelijkte: “(...) de glooiing te herbouwen op *kosten van de stad*. Wij hebben er zelfs bijgevoegd (...) de *omgeving eveneens in orde te laten brengen*” (31a) Precies op dit thema haalde “Het Kustblad” zijn beste pen (ondertekend door L.W.; waarschijnlijk de initialen van de toentertijd sterjournalist: LAUWERS, Wardje) te voorschijn om te pleiten voor een “waardige omgeving” omheen deze nieuwbouw: “(...) De vereiste omgeving? Neen, die is er tot op heden niet (...). Er ontbreekt wat wij zullen noemen: het cachet van “voornaamheid” (32). Het artikel dagtekent van 14 oktober 1953.

5. De afbraak van het Chalet

Op maandag 9 november 1953 “(...) begint men met de afbraak van het Koninklijk Chalet. De toelating daartoe werd door het Schepencollege verleend en het is de firma Wed. VAN COILLIE die de werken zal uitvoeren. Alle plannen zijn reeds neergelegd bij de bevoegde diensten met het oog op een spoedige goedkeuring. Wij vernemen verder, dat de oude Oostendse firma Thomas KYNDT-NEYTS gelast werd met het uitvoeren van de centrale verwarming met stralingswarmte en van de sanitaire inrichtingen in het Koninklijk Paviljoen te Oostende. Wij wensen beide Oostendse firma’s geluk met hun aanduiding voor de uitvoering der werken (...)” (33).

Er schuilde gevaar, groot risico: “(...) Onder dit puin en in de hovingen werd door de werklieden heel wat oorlogstuig, vooral Duitse granaten, gevonden die door de Ontmijningsdienst van de Zeemacht werden weggehaald. Thans werd beslist dat de Ontmijningsdienst bestendig zou ter plaatse blijven tot de opruimingwerken geëindigd zijn (...). Aldus het aan de Kust toonaangevende weekblad “De Zeewacht” dat een cartoon – toen een zeldzaamheid – er voor over had: “(...) Maar waarom er rond dit alles zo’n strenge geheimzinnigheid gehouden wordt, is ons een raadsel! Als het zo voortgaat, zal het met die werken spoedig gesteld zijn zoals onze tekenaar het hierboven heeft afgeschilderd!” (...) (34).

De afbraak wekte nostalgische emoties los: “Vooraleer zulks een voldongen feit is, schijnt het ons gewenst dat er een laatste foto van het puin zou worden genomen. Heeft men eraan gedacht! Wij stellen de vraag” (35).

Het “Nieuwsblad van de Kust” bracht als enige krant (bij mijn weten) de wijze van afbreken ter sprake, begin december 1953: “(...) Momenteel wordt ’t middengedeelte afgebroken, daar waar de nieuwe residentie komen moet. Het is waarlijk geen klein bier: de muren zijn geweldig dik, men moet ze afbreken met betonboren. Eenmaal dit gedeelte afgebroken, kan men de bouw beginnen, terwijl de “zijds gedeelten” (sic) dan zullen worden afgebroken (...)” (36).

DEEL III: BUITEN- EN BINNENZICHT VAN DE VILLA. DE “FEESTZAAL”. HET PARK.

Op maandag 30 november, 21 dagen na de aanvang der werken, kon de pers zich, ter plaatse op het terrein van het Chalet, vergewissen van de uit te voeren werken. Ik stel voor dat wij, jullie lezers en ikzelf, ons bij hen aansluiten. Het weekblad “De Kustbode” gaf nadien nog het beste en het meest

leesbare, vlot geschreven verslag van de stand van (nog te doene) zaken en de plannen van het "nieuwe paviljoen" (37):

Het was architect dhr. DUGARDYN (sic) uit Brugge zelve die aan de hand van zijn plannen en voor en rondgang op de werken onder geleide van de aannemer dhr. Victor VAN COILLIE, een volledig overzicht gaf van het aanstaande zomerverblijf dat in een rustige, landelijke stijl zal worden aangelegd en volledig in harmonie zal zijn met het natuurkader gevormd door zee, stranden, bos.

Het gebouw dat de residentie uitmaakt, zal centraal gelegen zijn op het grondplan van de vroegere gebouwen. Het middengedeelte ligt op 23 meter van de verhoogde zeedijk, terwijl een rechter- en linkervleugel acht meter dichter dan de voornoemde lijn zullen liggen. Daar de vroegere gebouwen op vijf meter van de verhoogde zeedijk waren opgetrokken, blijkt dat de nieuwe residentie merkkelijk verder achteruit zal worden gebouwd. Gezien het paviljoen zes meter hoog zal zijn tot aan het dak, terwijl het dak nog 6,5 meter hoger oprijst, zal het ganse complex van op het strand en het noordelijk en het westelijk gedeelte van de zeedijk goed zichtbaar zijn.

Het gebouw zal opgetrokken worden in gewone baksteen die achteraf wit zal worden gekalkt, terwijl het raamwerk eveneens in witte verf zal worden gestoken. De eiken versterkingen zullen niet beschilderd worden. Het dak wordt belegd met rode, platte tegels. De ingang tot het verblijf ligt aan de zijde van de Koningsstraat waar trouwens steeds de hoofdingang was gelegen.

Wanneer men een lange oprit volgt, bereikt men het verblijf. Links en rechts ziet men twee terrassen gericht naar het zuiden en het oosten; langs een hall krijgt men toegang tot het gebouw. Links heeft men een officierenkamer en rechts een vestiaire. Verder gaande komt men in een grote hall met zicht op strand en zee; rechts en links op het gelijkvloers vindt men de woonvertrekken van de Koninklijke Familie.

Westelijk loopt een grote living uit tot bij de Zeedijk. Noordelijk komt het salon op gelijke hoogte van deze living.

Op de verdiepingen heeft men aan de ene zijde de slaapvertrekken van de Koning en aan de andere zijde het salon, de eetkamers en slaapvertrekken van de officieren, de Hofhouding, de gouverneur, de nurse, enz.

De meubilering zal uitgevoerd worden in klassiek moderne stijl.

De indeling en de aanleg van het hoofdgebouw getuigen van comfort en gemakkelijke organisatie van de huiselijke bezigheden. De officieren kunnen o.m., zonder eenmaal de koninklijke gasten te storen, hun dienstkamer en hun persoonlijke vertrekken bereiken en hebben ook een eigen uitgang langs de Koninginnelaan; hetzelfde geldt voor het dienstpersoneel.

DE FEESTZAAL

De ganse noordelijke, thans nog overeindstaande vleugel(s) langs de Parijsstraat worden behouden maar volledig opgeknapt. In deze vertrekken zal de Vorst bij gelegenheid feesten kunnen inrichten. Men krijgt toegang tot deze feestzaal die gelegen is langs de Parijsstraat, via een grote hall van 25 meter op 12,5 meter waar de Vorst zijn gasten zal

ontvangen. De receptiezaal geeft uit op het park en is ook slechts via de hoofdingang te bereiken.

In het park dat het verblijf scheidt van de Koningin Astridlaan zal een zwempool worden aangelegd van 20 meter op 7. De pool zal een diepte hebben van 3 meter, doch geleidelijk opklimmen tot 1 meter. Naast de zwempool wordt ook een solarium aangelegd. Het park zal bij aanwezigheid van de Koning schitterend kunnen verlicht worden. Voor de aanleg van dit park staat dhr. LATINNE, tuinarchitect uit Antwerpen, in terwijl dhr. COPPENS uit Westkapelle voor de beplantingen zorgt.

Dit alles onder de leiding van de algemene architect DUGARDIJN die tevens de binnenhuisarchitectuur op zich heeft genomen.

Van belang is – en bij enig kritisch nadenken doet het de wenkbrauwen fronsen – dat men aanneemt, en dat ook zegt, dat de nieuwbouw klaar komt in augustus 1954. Een al te voortvarende, onvoorzichtige uitlating, want menige kink in de kabel zorgde voor problemen en vertragingen allerhande...

(wordt voortgezet)

NOTEN

Voor het onderzoek werd bijna uitsluitend geput uit de toenmalige pers. Geen archief research was, bij mijn weten, mogelijk.

- (1) Robert Lanoye: Oostende's epos (vert. uit het Frans door J. Vissenaeken), p. 134.
- (2) Gemeentebld Stad Oostende 1950; nr. 8, 24 juli 1950, p. 414.
- (3) Oostende: (brochure). – Oostende: Unitas, 195? – 14 p.: ill.
- (3a) De Kustbode; 9 juli 1954, p. 1.
- (4) Het Kustblad; 2 december 1953, p. 1 en 7.
Le Courrier du Littoral; 5 december 1953, p. 1 en 5.
- (5) Te Oostende frekwenteerde hij de toen alom bekende “La belle blonde”. Een beeldschoon meisje dat één der dochters was van een electricien die een winkel had in de Langestraat. “La belle blonde” had twee zusters en één broer; haar portret, met een dochttertje, sierde een paar jaren mede de fotowinkel van fotograaf François in de Christinastraat. “La belle blonde” huwde een rijke meneer bij wie ze een dochttertje had maar zij kon hem niet gewoon worden. Een coiffeur, wijlen dhr. Edmond Borgers jr., was indertijd soldaat en stond op wacht vóór het Chalet; hij zag haar af en toe per auto binnenrijden in het Chalet (inlichting: Mevr. S. Dekeyser).
- (6) O. Vilain: Oostende: badstad van de Koningen!, in: De Zeewacht (extra. ed.), 19 juli 1980, p. 8.
- (7) Prins Karel wordt regent van België, in: De Zeewacht; 30 september 1944, p. 1.
- (8) De Prins-Regent Karel op bezoek te Oostende, in: Het Kustblad; jrg. 1, nr. 7, 5 november 1944, p. 1.
- (9) De bevrijding van Oostende: (tentoonstelling) opgebouwd rond de collectie Asseloos. – Oostende, 1994. – foto 111.
- (10) André Asseloos: Oostende onder de Nazi's: 1940-1944. Deel 2, p. 138.
- (11) Daar waar het gaat over Koninklijk Chalet en Kursaal, in: Het Kustblad; 14 september 1947, p. 1.
- (12) “(...) Architect Gustaaf Vandamme projecteerde zijn derde en laatste ontwerp voor de bouw van de Thermen op de plaats waar het Chalet royal stond, *dat toch zou worden afgebroken*”.

in: Willem Bruls en Dorothee Van Hooff: Grands Hotels van de Benelux. – Amsterdam: De Bataafsche Leeuw, 1991, - p. 200-201.

- (13) Gemeenteblad Stad Oostende; nr. 8, 11 juli 1952, p. 463 en Het Kustblad, 24 juni 1953, p. 9.
- (13a) Gemeenteblad Stad Oostende 1953, p. 1352.
- (14) Dries Van Damme: Oostendse gehechtheid aan Koninklijke Familie, in: De Zeewacht; 22 mei 1953, p. 1.
- (15) Vijftig jaar later vierde Albert II zijn tienjarig Koningschap op datzelfde Wapenplein. Zie: Oostende, 12 juli 2003: militaire plechtigheden, etc.: (brochure). Zie ook: Jean Vandecasteele: “Voor u is Oostende altijd een beetje thuiskomen, Sire”, in: dagblad “Het Volk” (ed. Oostende-westkust); 14 juli 2003, p. 14.
- (16) Le Courrier du Littoral; 22 mei 1953, p. 1 en 29 mei 1953, p. 5.
- (17) De Post: weekblad; nr. 6, 10 februari 1957, p. 20.
- (18) Nieuwsblad van de Kust; 26 juni 1953, p. 3 en De Kustbode; 26 juni 1953, p. 2.
- (19) Het Kustblad; 24 juni 1953, p. 9.
- (20) Jaarverslag 1953 Stad Oostende, p. 229.
- (21) De Zeewacht; 3 juli 1953, p. 1-2 en Het Kustblad; 1 juli 1953, p. 1-2, 4 en het Nieuwsblad van de Kust; 14 augustus 1953, p. 1.
- (22) De Kustbode; 17 juli 1953, p. 1 en Le Courrier du Littoral; 24 juli 1953, p. 1 en De Zeewacht; 22 oktober 1954, p. 17 en het Nieuwsblad van de Kust; 31 maart 1955, p. 1.
- (23) Bezoek van Z.K.H. Prins Albert: 20 juli 1963, in: Jan Piers 1920-1990. – Oostende: Oostende Persclub, 1990. p. (95): 3 foto's.
- (24) Het Kustblad; 29 juli 1953, p. 1.
- (25) Nieuwsblad van de Kust; 21 augustus 1953, p. 3 en 28 augustus 1953, p. 1.
- (26) Nieuwsblad van de Kust; 21 augustus 1953, p. 3.
- (27) De aanbesteding van het Koninklijk Chalet, in: De Zeewacht; 7 augustus 1953, p. 1.
- (28) De Zeewacht; 31 juli 1953, p. 1. Koning Leopold II had aldaar inderdaad een badhuisje, veel vroeger toen er nog weinig bewoning was. Zowel in de Thermen als in de ruimten van “Ostende Plage” was een koninklijke kabine voorhanden, ja dat wèl. Men wilde de jonge Koning zowat overal neerplanten... Ook in het Kursaal. Zie: Le Courrier du Littoral; 4 september 1953, p. 5.
- (29) Nieuwsblad van de Kust; 7 augustus 1953, p. 2.
- (30) Het Kustblad; 3 februari 1954, p. 4.
- (31) Nieuwsblad van de Kust; 5 augustus 1954; p. 3.
- (31a) Gemeenteblad Stad Oostende 1953, p. 1352 (reeds uitvoeriger aangehaald in 13a).
- (32) L.W.: Kan Oostende rond de koninklijke residentie een koninklijke omgeving scheppen?: het vertreksein is gegeven: komt de “oude glorie” terug?, in: Het Kustblad; 14 oktober 1953, p.1-2.
- (33) De Kustbode; 6 november 1953, p. 1.
- (34) De Zeewacht; 20 november 1953, p. 1.
- (35) De Kustbode; 27 november 1953, p. 1.
- (36) Nieuwsblad van de Kust; 4 december 1953, p. 1-2.
- (37) Het Koninklijke Paviljoen te Oostende: klaar in augustus 1954, in: De Kustbode; 3 december 1953, p. 1 en 4: ill.

DE FAMILIE VAN ISEGHEM, NADRUKKELIJK AANWEZIG OP RAVERSIJDJE

door Ivan VAN HYFTE

Wanneer de ongehuwde Isabelle Claire OCKET (profession: propriétaire) in 1886 komt te sterven, erft haar zus Virginie meer dan 4 hectare, "dunes, jardin, bâtiment rural, maison en pâtures" (1), gelegen op het gehucht "Walraversijde".

Ze was toen al weduwe van Thomas-François VAN ISEGHEM (+ Oostende 14 mei 1863) en had in haar vruchtbaar leven 11 kinderen op de wereld gezet (en er heel wat zeer vroeg verloren...) (2).

Twee van hen interesseren ons speciaal voor wat de plaatselijke geschiedenis van Raversijde betreft en in het bijzonder de omgeving van de 3 parallelle lanen, Westlaan-Middenlaan-Zeelaan (3).

Vooreerst was er André-Jean-Louis VAN ISEGHEM (1830-1886), gehuwd met de Gentse Bertha-Wilhelmina DE PAUW (1833-1914). En ook zijn drie jaar oudere broer Charles-Thomas-Jean VAN ISEGHEM (° 1827), getrouwd met Amélie-Josèphe-Pauline VAN AELTERT uit Aalst (° 1826). Samen hebben ze elf Van Iseghems gehad, waarvan er vier aan het onbeduidend gehucht van de gemeente Middelkerke (kerkelijk was het Mariakerke) een grondige uitzichtwijziging hebben gegeven.

In 1908 kopen Georges (4) en André (5), zonen van André-Jean, en Alphonse (6) en Louis (7) zonen van Charles-Thomas, tussen de zeedijk en hun Raversijds familie-erfgoed tientallen aren staatsduinengrond die later verkaveld en bebouwd zal worden (8).

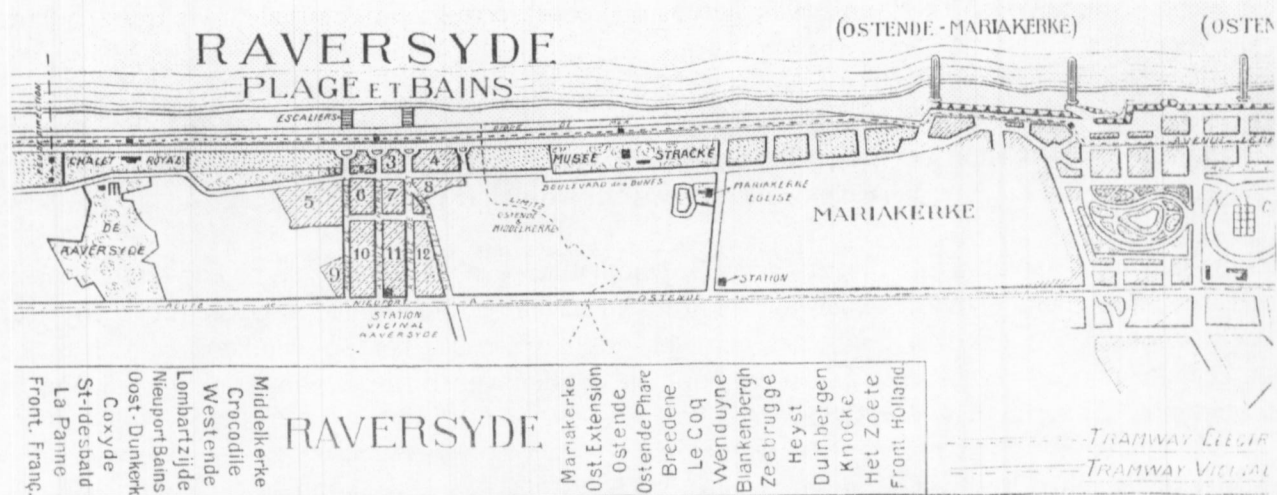
Zo had Georges aan de westelijke zijde van de Middenlaan een villa opgetrokken en werd hij tussen 1913 en 1920 alleen eigenaar nadat hij zijn broer en neven rechtmatig had uitgekeerd (9). Hij heeft véél gebouwd en verkocht zoals het een "propriétaire" past. Tot op vandaag zijn er in het huizenpatrimonium van Raversijde nog sporen te vinden van de man wiens inkomsten niet uit arbeid maar uit vermogen voortkwam.

* Met dank aan onze ere-voorzitter, August VAN ISEGHEM, die als allerlaatste telg van deze familietak voor mij, als bron een onvermoeibaar verteller was.

NOTEN

- (1) Extrait de la matrice cadastrale de la commune de Middelkerke, art. 337 en art. 540 (11 augustus 1886).
- (2) Renseignements généalogiques sur la famille Van Iseghem Ostende, imp. lith. A. Elleboudt-Desmet.
- (3) G. BILLIET noemt deze lanen "een merkwaardige infrastructuur, enig aan onze kust". (De Plate 1997, p. 173).
- (4) Georges-Thomas-Jean: geboren te Nieuwpoort op 9 maart 1868; was gehuwd met Angèle REBOULH de VEYRAC; in 1908 woonachtig in Gent als "propriétaire"; gestorven te Brussel op 31 oktober 1952.
- (5) André-Charles-Napoleon: geboren te Gent op 6 oktober 1865; in 1908 advocaat woonachtig in Elsene.

- (6) Alphonse-Leopold-Marie: geboren te Oostende op 15 juli 1856; was provincieraadslid en "propriétaire à Ostende".
- (7) Louis-Charles-Léon: geboren te Oostende op 11 juni 1859; was provincieraadslid en burgemeester van Snaaskerke; ligt aan de basis van de aanleg van de Peter Benoitstraat.
- (8) Zie afgedrukt plan.
- (9) Ook Raymond SERRUYS, nog een Oostends propriétaire, wordt voor zijn stuk domaniale grond uitbetaald.

OMTRENT "STIERMAN LEIZE"

door **Jef KLAUSING**

De vissers van Heist moesten in het begin van de vorige eeuw naar Damme om te loten en, zoals in de meeste lotelingengemeenschappen het geval was, zongen ze hun lijflied:

En de stierman en ze joengen
Z'eten geiren toengen
Vivat 't Noorden
Heist is hier.
Heist is hier.
Vivat 't Noorden
d'Heistenaars zijn op de zwier.

Te Oostende kende men een verwant lied, over een Stierman, dat werd gezongen maar met een ander refrein

En de stierman ze joengen,
Hij vrit zoe geiren toengen
Tring tring tring
Stierman Leize, Stierman Leize
Tring tring tring
Stierman Leize volt in de bassing.

In de volgende strofen ging het zoals in het bekende studentenlied "Schele Vanderlinde", al naargelang de inspiratie en de fantasie van de voorzanger.

Als Stierman Leize gernoazen at,
Ze kwamen al schuuffelend uut ze gat
Tring tring tring....

En Stierman Leize at geiren koekebrood
En hij at er zoe geiren en hij ging er van dood
Tring tring tring...

In onze stad werden de "trings" in het refrein van "Stierman Leize" gezongen, gesuggereerd en verzonnen in de jaren 1950 gepolemiseerd over die Stierman.

Wie was die onbekende bekende Oostendenaar?

In 1958 meende Omer VILAIN dat het hier kon gaan over een machinist, stuurman van de trein die per ongeluk met zijn trein in de bassing (het dok) zou gereden zijn.

Volgens VILAIN kende men te Oostende een zekere LARSEN die machinist was bij de spoorweg. De naam LARSEN zou door de Oostendenaars vervormd zijn tot "Leize" en zo had men te Oostende een "Stierman Leize".

De dochter van die LARSEN, Blanche, was gehuwd met de conciërge van het "museum Liebaert" dat in het "bosje" naast de (vroegere) zwemschool gelegen was. Haar dochter, Olga CALMEIN was een bekende operazangeres die lerares was aan het muziekconservatorium te Oostende. In de

stadsuitgave over het muziekconservatorium van Oostende staat Olga CALMEYN vermeld als lerares zang van 1 december 1945 tot 1 september 1973.

Roland DESNERCK wist het beter. In het nummer van "De Stoeten Ostendenoare" van september 1995 beweerde hij dat hij de "echte" "Stierman Leize" gevonden had. Zijn voornaam was Edmond, hij was geboren rond 1850 en had een dochter Blanche, die geboren was op 23 oktober 1878. Maar Roland deelt (veiligheidshalve?) mede dat er meer dan één "Stierman Leize" zou bestaan hebben.

Volgens DESNERCK zou die LARSEN gehuwd zijn geweest met Marieke LAPON en een dochter gehad hebben die geboren was op 23 oktober 1878 en dat hij waarschijnlijk familie was van de bekende Oostendse musicus Edmond LAPON.

Maar DESNERCK zou nog een andere "Stierman Leize" gekend hebben. C. LAUWERS, geboren in 1885, getrouwd maar weggelopen van zijn vrouw. Hij was koetsier die zijn standplaats had bij de paardenkoers. Deze "Stierman Leize" bezat alle kenmerken van zijn beroep: vaak bezopen, hield veel van de vrouwen. Het was met een stuk in zijn kloten (schrijft DESNERCK), gezeten op de bok van zijn koets en met een blind paard, dat hij bij de Kapellestraat de bocht aan de brug miste en in het tweede handelsdok terecht kwam. Naast nog talrijke andere details van minder belang, weet DESNERCK waarom hij zijn naam "Leize" gekregen had: hij droeg regelmatig een paar laarzen met riempjes.

In 1941, terug uit krijgsgevangenschap en zonder werkgelegenheid als onderwijzer, kwam ik in de zeevisserij terecht en ik ben tot nu toe, ondanks talrijke moeilijkheden en miserie, dit bedrijf trouw gebleven. Ik heb er veel mensen en goede vrienden leren kennen, die me nieuwsgierig maakten naar de "Stierman Leize" waar zoveel over gezongen werd.

De kapitein van een bescheiden vissersboot noemde men "Stierman" zodat het mijn mening was dat men hier te doen had met een bekend figuur uit de kustvisserij, de bootjessjouwerij. Dat werd langs veel kanten bevestigd.

Als gevolg op de polemiek over wie de echte "Stierman Leize" eigenlijk was en waar ik me ook in verwickeld had, kreeg ik van Jan COOPMAN de fotokopie van een officieel documentje met volgende tekst:

INGANG BILJET
VOOR HET BURGERLYK HOSPITAEEL TE OOSTENDE
*Ik ondergeteekende Officier van Gezondheid der burgerlyke hospiciën te Oostende verklaer dat de genaemde Frans Therry geboortig van Oostende.....Provincie oud 46 jaren, zoon van..... en van Maerie Thiry..... woonachtig te Oostende.....in de Werf straet, N° 10... in het geval is van in het burgerlyk hospitaal aanveerd te worden, zynde aengedaen met variole
Echtgenoot van
Maerie Barbee
van beroep visscher

Oostende, den 2 8ber 1865
Oorlof om in het burgerlyk hospitaal aanveerd te worden
DE BESTUURDER
D. Lanszweert*

Bijgenaemd Stierman Leise

Dit bracht me op het spoor van de familie THERRY.

In mijn loopbaan in de visserij heb ik tamelijk veel de 'lapnaam' "Stierman Leize" gehoord. Maar heb briefje van het burgerlijk hospitaal te Oostende trok meest mijn aandacht en zo ging ik op zoek naar "Stierman Leize" in onze visserijmiddens.

De naam LEIRE kwam tamelijk veel voor in de Oostendse kleine visserij. Die naam kon gemakkelijk tot "Leize" vervormd worden, mogelijk ook door analogie met het gekende lied.

De titel Stierman werd ook gegeven aan de gezagvoerder, de meester van een scheepje uit de garnaal- of kustvisserij. Vergelijk hiermede de "stierman" uit het lied van de lotelingen uit Heist. "Stierman" zou wel betrekking gehad kunnen hebben met de machinist van de trein, maar ik heb deze titel zelden in dit verband horen vermelden.

Uit de herinneringen van Wardje DEDRIE, mij medegedeeld door Richard VERBANCK, die veel vissers gekend heeft in en om de herberg "Het Meivischje" van zijn ouders, op de hoek van de Sint-Franciscusstraat en de Visserskaai, dicht bij de "sierk", de oude vismijn, waar veel gezongen werd, onder meer door de leden van de folkloregroep de "Vismijnvrienden" die er hun lokaal hadden, leerde ik dat het lied reeds in 1907 gezongen werd, toen Wardje DEDRIE nog een klein jongentje was.

Vader Frans VERBANCK vermeldde in het tijdschrift "De Plate" van maart 1973 tussen de gekende "lapnamen" van Oostendse kustvissers dat een zekere E.T. (THERRY) de lapnaam had van "Stierman Leize".

Einde maart 1900 is Emiel THERRY, visser aan boord van de sloep 0.201 door een golf over boord geslagen en verdronken. Zijn lijk werd gevonden in de kuil toen het net opgehaald werd.

14 oktober 1891: aan boord van de 0.158 "Watergeus" rond 20 u. gleed een andere stierman, de patroon Alfons THERRY, uit met zijn hiel en viel over de verschansing. Hij is niet meer boven gekomen. Hij was 41 jaar oud, en liet zijn weduwe Amelia BOUCKENAERE met 5 kinderen achter. Hij was de zoon van François THERRY en Marie BARBAIX.

De "Echo d'Ostende" van 5 augustus 1900 meldde dat de Oostendse visserssloep 0.172, eigenaar Weduwe LAUWEREINS, meester Louis EVERAERT op donderdagnamiddag met de vlag halftop binnengevaren was. De visser Jean THERRY, bijgenaamd Lèeze, heeft een slag van de roerpen gekregen en is hierdoor over boord gevallen. Hij is niet meer aan de oppervlakte gekomen. De ongelukkige, 50 jaar oud, laat een weduwe en verschillende kinderen achter.

Maar de naam LARSEN was ook gekend in de Oostendse visserij. Het blad "Echo d'Ostende" van 11 januari 1870 deelt mede dat François LARSEN, oud 21 jaar en 6 maanden – visser – echtgenoot van Prudence DELEY, op zee gestorven is.

Voortgaande op mijn vondsten zou ik durven aannemen dat de "voorvader" zou kunnen te vinden zijn in de familie THERRY. Die lapnaam, zoals dit in Heist ook het geval is, is men waarschijnlijk aan de mannelijke familieleden, waaronder verscheidene "stiermans", blijven geven.

BIOGRAFISCHE BENADERING VAN PRINS KAREL

Michel CAPON, ons welbekend door zijn tintelende, goed gedocumenteerde artikels over plaatselijke, nu "historie" geworden volkse sportevenementen, wilde de nagedachtenis van Prins Karel in Raversijde met woorden portretteren.

Het is een geslaagd, welgeschreven en aangenaam leesbaar boek geworden, dat al aan een tweede druk toe is! Er staat veel in, met grote letters en niet te dik van omvang. Goed gestructureerd, vol anekdotes, faits divers en weetjes over de bekendste Raversijdenaar die als Prins-regent (1944-1950) in de vaderlandse geschiedenis prijkt en die permanent waardig gememoreerd wordt in het "Domein Raversijde", schoner dan hij in feite was.

Als geschenk voor de komende feestdagen een aanrader, verzorgd uitgegeven....en niet duur van prijs.

Michel CAPON: Prins Karel, seigneur van Raversijde: petites histoires. – 2de druk. –Antwerpen: The House of Books, 2003. – 165 p.: foto's, facs. – ISBN 90-443-0865-3. – 14,90 €.

Emile SMISSAERT

VRAAG

Is er onder de talrijke De Plate-lezers een verzamelaar (ster) die een afbeelding of foto bezit van de eerste watertoren in het Maria-Hendrikapark (Bosje) vóór de instorting in juni 1899?

Het gaat niet over de geklasseerde bakstenen oude watertoren die nu nog te zien is in het Maria-Hendrikapark. Maar wel over de metalen constructie, 38 m. hoog, die eerder op dezelfde plaats stond, gebouwd werd in 1895 en instortte in 1899.

Wie kan helpen, neme contact op met Roger Timmermans, St.-Sebastiaanstraat 24, 8400 Oostende, tel. 059.50.99.98.

Alvast bedankt.

VIRGINIE LOVELING OP BEZOEK IN OOSTENDE: herinneringen

door Norbert HOSTYN (editor)

*Als kind bezocht de schrijfster Virginie Loveling (Nevele 1836 – Gent, 1923) samen met haar ouders, haar zussen en een vriendinnetje Oostende. Het werd een gezellig dagreisje vanuit hun landelijke Nevele (Oost-Vlaanderen)*¹

"...En wij vertrokken. Het was een klare zomerdag. Eerst in een huurchaise met rinkelende ruitjes tot aan Landegem, op een uur afstands over een aardeweg. Er was enkel plaats voor vier personen; wij zaten er, behalve de koetsier, met zevenen in geperst en de ene op de schoot van de andere.

¹ V. LOVELING, Herinneringen (bezorgd door A. VAN ELSLANDER), Hasselt (Uitg. Heideiland), 1967, (Vlaamse Pockets; 219).

Van de trein heb ik niets anders onthouden, tenzij dat ik aan 't raampje zitten mocht, en dat de naaste bomen snel achteruitschoven en de verre lijnen traag met ons medegingen. Oostende was toen een vesting.² Wij moesten om de zee te bereiken door een lang gewelf, waar de stappen hol weerklonken, er waren loopgrachten met gras, effen als fluweel, begroeid, er was een sloot, een brug, waar kettingen aan hingen, en op een vraag van Papa, werd door een man met een ringbaardje en een pijp in de mond geantwoord: "Het Sint-Uleportje".

Vele jaren later vernam ik dat die opening in de vesting waarschijnlijk "het hulppoortje"³ heette. Het tij moest laag zijn, het water lag ver. De zee scheen mij een langwerpige grauwe lage berg, die vooruitrolde. Kinderen met rode en gestreepte mutsjes op speelden met schopjes in het zand en schreeuwden van de pret.

De dijk was smal, er waren slechts drie gebouwen op heel de lengte –dat bemerkte ik eerst jaren later- : "Le Pavillon des Dunes"⁴, ver op de ene uitzijde, "Le Pavillon du Phare"⁵, ver op de andere; de Kursaal⁶ in het midden; voor zover ik meen te weten was het een houten huis zonder verdieping, groen geverfd, als uit de lucht gevallen, zo eenzaam stond het daar, lang en smal. Dit alleen van de drie trok mijn aandacht. Het water naderde al meer en meer in grote schuimende vegen over 't strand. Karretjes, wit of met gekleurde, horizontale strepen stonden in rijen gereed; enkele kwamen met een paard daaraan gespannen uit het water, andere reden klotsend daarin.

Mama zou een bad nemen. Op het zand, in volle, hete zon, zat een groep dikke wijven⁷, met blauwe baaïen aan, blote, bruinrood geroosterde armen, blote, dito benen en afzichtelijke gezichten als met een bronzen tint overborsteld. Het waren bepaald allen monsters en ik schrok ervan :

"Madammetje, een bad?" riepen zij.

"Het water is zo goed vandaag!"

"Kom, wij-je er nie in?" en dergelijke verlokkingen meer.

De keus viel inderdaad op één dier gedochten en Mama stapte ermee in een der witte koetsjes. Wij zagen ze door het wijf, dat half uit het water recht bleef staan, ginder ver, vastgehouden, met het hoofd onder de opkomende baren duiken.

Toen moesten wij aan 't eten gaan. Wij trokken in de Kursaal⁸, daar stonden tafeltjes met wit overdekt. De stoelen waren, geloof ik, van hout, en groen.

Een heer in 't zwart met witte das, en zonderling! een wit voorschoot aan, dat schier sleepte, en een servet op de arm naderde en luisterde. Papa zei hem 't een en 't ander en noemde hem "kelner".

Voor al de aanwezige kinderen van ons gezelschap werd vóór het vertrek een geschenk gekocht bij een kraampje⁹, war schelpentuig en schopjes en ik weet niet wat al te koop stond. Elk van ons kreeg een mandje, een sluitmandje dan nog, zo mooi, zo blank en fris, zo sierlijk, zo fijn gevlochten, dat de enkele aanblik ervan een schoonheidsverlangen bevredigde; tevens zo kloek, dat een ervan, uit de schipbreuken van huiselijke voorwerpen gered, enige jaren geleden te mijntent nog bestond en in de keuken tot schuilplaats diende voor tijm en laurierblaren..."

² Bij aandachtig toekijken zien we op foto nr. 17 in André VAN CAILLIE's Oud Oostende in Beeld 3 nog de zuidwestelijke vestingen van de stad die de einder richting "Petit Paris" afsluiten.

³ Te zien op: André VAN CAILLIE, Oud Oostende in Beeld 3, nr. 3.

⁴ Te zien op: Oud Oostende in Beeld 3, nr. 12.

⁵ Te zien op: Oud Oostende in Beeld 1, nr. 4; Oud Oostende in Beeld 2, nr. 6; Oud Oostende in Beeld 3, nrs. 8 & 9.

⁶ Te zien op: Oud Oostende in Beeld 3, nr. 11.

⁷ Badpersoneel te zien op: Oud Oostende in Beeld 1, nr. 25, Oud Oostende in Beeld 3, nr. 10.

⁸ Gebouwd in 1852: wat de reis in of na dat jaar moet situeren. Echt "kind" was Virginie Loveling (°1836) dan al niet meer, ze vermeldt ook de later toegevoegde glas- en gietijzeren uitbouw niet.

⁹ Speelgoedkraamtjes te zien op: Oud Oostende in Beeld 3, nr. 23.

VELO CLUB DE ZEEMEEUW OOSTENDE (deel 3)

door Michel CAPON

HERSCHIKKING BESTUUR 1929

Bij de bestuursvergadering van 10 september 1929 werd een ernstige herschikking van het bestuur doorgevoerd:

- Voorzitter: Remi VAN BELLEGHEM (12)
- Erevoorzitter: Pol VERHULST (7)
- Ondervoorzitter: Gentiel MARES (28)
August DIRICKX (34)
- Secretaris-schrijver: Raymond VERBIEST (27)
(vanaf 20/01/1938 werd Karel STOER (35) secretaris;
R. VERBIEST bleef commissaris
Albert PAUWELS (36) werd hulpsecretaris vanaf 26/02/1939)
- Schatbewaarder: Marcel VAN ISACKER (6)
- Oefenmeester: Leon HINDRYCKX (1)
- Leden: (commissarissen) Emiel MASSENHOVE (37)
Edmond BORGERS (38)
Hubert LACOERE (39)
René VANHOUCKE (40)
Louis MORRAYE (41)
- Vaandrig: Alfons ROOMS (42)

Intussen had Remi VAN BELLEGHEM van zijn vader Camiel, die samen met zijn familie eigenaar van de Oostendse wielersbaan was geworden, opdracht gekregen zich met het sportieve en financiële beheer van de velodroom te gelasten. Wielersfanaat Remi ontwierp een plan en beperkte de baanactiviteit tot 4 meetings per jaar met ervaren pistiers en bekende wegrenners. Met de Gentse brouwerij Meiresonne sloot hij een zakelijke overeenkomst voor de uitbating van de kantine. Zijn aanpak had een gunstige kentering. De belangstelling voor de wielerbijeenkomsten steeg, waardoor men het seizoen afsloot met een batig saldo.

Wat betreft de V.C. De Zeemeeuw, Raymond VERBIEST en Gentiel MARES waren de drijvende kracht geworden. Zij dirigeerden achter de schermen de vereniging en stonden samen met Leon HINDRYCKX ook in voor de begeleiding van de wielrenners. Voorzitter Remi VAN BELLEGHEM zorgde voor de geldelijke inbreng in de club. Leon HINDRYCKX en Jules VAN HEVEL waren de deskundige oefenmeesters.

1932 TIENJARIG BESTAAN

Is op zaterdag, 13 december 1932 door 35 personen passend gevierd in het Hotel de Bruges gelegen in de de Smet de Naeyerlaan te Oostende.

Het diner: Koninginnehapje als voorgerecht
Tomatensoep
Tarbot met witte saus en gestoomde aardappelen
Konijn met appelmoes
Zeemeeuwtaart en koffie

De schrijver gaf volgend verslag: "Het feest verliep in een goeie stemming, spijtig dat er geen muziek aanwezig kon zijn, en duurde tot rond 2 uur".

1934. Interclubkampioenschap West-Vlaanderen: ploegentijdrit Oostende-Torhout-Oostende. Vertrek en aankomst aan de Fietsenhandel DEWEERT, Torhoutsesteenweg 1 (thans sportwinkel DEWEERT).

Van links naar rechts: Cyriel LUST, Jules DEWULF, Maurits MAES (Snaaskerke), Theo HOSTE, Albert PAUWELS, Albert VANRAEPENBUSCH.

Deze ploeg werd eerste en aldus kampioen.

1934. Velodroom Oostende. Laatste onderrichtingen.

Van links naar rechts: Emiel MASSENHOVE (commissaris), Cyriel LUST, Raymond VERBIEST (secretaris), Albert PAUWELS

25 februari 1934. De renners van V.C. De Zeemeeuw voor de start van het Belgisch kampioenschap cyclo-cross te Quatre Bras. Er waren meer dan 200 deelnemers.

Van links naar rechts: Pol MAES (19^e), Benoit VERFAILLIE (62^e – Conterdam; werkmán bij bierhandel VANDEHEUVEL; na wielrenner veldloper), Emiel CLAEYS (opgave door pech, Opex), Remi VAN BELLEGHEM (voorzitter), Camiel SCHALLIER (44^e – Bredene), Alfons DUMON (101^e – Bredene), Leon BAERT (90e), Leon HINDRYCKX (stichter en oefenmeester)

UNIEKE BIJZONDERHEID IN 1933

De vereniging telde toen 4 velomakers onder zijn leden:

- 1) Gentiel MARES (28), Kerkstraat 28, Oostende ? Fietsen JUPITER
- 2) August HILLEGEER (23), Torhoutsesteenweg 71, Oostende ? Fietsen LA MER
- 3) André DEBLIECK (43), hoek Torhoutsesteenweg/Steenbakkersstraat 207, Oostende ? Fietsen TURBIE
- 4) Omer VANSLEMBROUCK (44), Stuiverstraat 49 (nu 61), Oostende ? Fietsen LA PLAGE.; voordien Edmond VANSLEMBROUCK die zich later vestigde in de Nieuwpoortsesteenweg 66, Oostende ? Fietsen GIRO.

UIT HET VERSLAGBOEK VAN DE BESTUURSVERGADERING VAN DINSDAG 12 JUNI 1934.

“...Romain MAES wordt voor het Sportkomiteit groepen op woensdag 13 juni voor de Ronde van Frankrijk. Gentiel (MARES) en de secretaris, Raymond (VERBIEST), stellen voor dat ons bestuur op deze bijeenkomst zou moeten vertegenwoordigd zijn, om Romain te verdedigen.

De voorzitter (Remi VAN BELLEGHEM) en de secretaris zullen zich naar Brussel begeven...”

Romain MAES werd in de Tour-ploeg van 1934 opgenomen. De verplaatsing van de bestuursleden was niet tevergeefs geweest.

OOSTENDE – KNOKKE – OOSTENDE 1927-1939

Als voorbereiding op het wegseizoen werd vanaf 1927 de wedstrijd "Oostende-Knokke-Oostende" op touw gezet.

De vóóroorlogse laureaten waren:

- 1927: Louis VERSTRAETE (smid in de Gistelsesteenweg 4, Stene. Na W.O. II bestuurslid voetbal Hermes Club Oostende)
- 1928: Maurits VANDENBUSSCHE (woonachtig in de wijk Sas-Slijkens, dokwerker en café-uitbater "Bij de Minister", Nukkerstraat, Bredene. Welbespraakte folklorist die fantasie, leugen en werkelijkheid zodanig mengde dat eerst zijn vader en later ook de plaatselijke bewoners hem de bijnaam "Minister" gaven.)
- 1929: August DUMAREY
- 1930: Emiel MINY
- 1931: Kamiel SCHALLIER (beroepsrenner uit Bredene)
- 1932: Michel GOUWY
- 1933: Romain MAES (woonachtig te Zerkegem; koerste in 1933 in 3 categorieën, nl. juniors, onafhankelijken en beroepsrenners. Won in iedere afdeling met als topprestatie de zege in de meerdaagse Omloop van het Westen in Frankrijk.)
- 1934: Karel DUMON (nadien werd hij uitbater van een rijwielhandel hoek Leffingestraat/Wagenstraat, Oostende? Fietsen UNION, nu uitgebaat door Luc JACOBS.)
- 1935: Leon JORIS (beroepsrenner van Blankenberge)
- 1936: Kamiel VAN ISEGHEM (beroepsrenner van de Conterdam-Stene)
- 1937: Jozef GEORGES (junior van Koekelaere)
- 1938: Jozef DEVOS (beroepsrenner van Heist)
- 1939: August DEMEULENAERE (junior)

Deze wedstrijden waren gekenmerkt door een hoge lastigheidsgraad. Dit deels door de meestal gure, koude wind die de kuststrook teisterde. De Zeewacht van 05/03/1937 gaf hierover het volgende commentaar: "11^e Oostende-Knokke en terug, de Parijs-Roubaix van de V.C. De Zeemeeuw".

Vanaf 1946 werd deze wedstrijd als clubkampioenschap betwist. Wegens het steeds toenemende verkeer op de kustbaan tijdens de weekends, schafte men vanaf 1959 deze wedstrijd af.

VERWIJZINGEN

- (34) August DIRICKX: °Zoutleeuw 14/08/1899. Tandarts, Kerkstraat 29, Oostende, thans Kunsthandel SEGHERS
- (35) Karel STOER: °Kampen (NL) 10/02/1885, Nederlandse nationaliteit, uitbater Kerlinga op het Wapenplein, nu Mac Donald. Remi VAN BELLEGHEM huwde met zijn dochter Eleonora STOER.
- (36) Albert PAUWELS: °Oostende 07/01/1916, schoenmaker en wielrenner, Grensstraat 1A, Oostende.
- (37) Emiel MASSENHOVE: °Oostende 18/11/1909, postbode, Steenbakkersstraat 60, Oostende.
- (38) Edmond BORGERS: °Oostende 28/10/1886, haarkapper, Witte Nonnenstraat 32, Oostende.
- (39) Hubert LACOERE: °Stene 17/09/1903, Café Sportpaleis, hoek Torhoutsesteenweg 422/Molenaarsstraat, Stene.
- (40) René VANHOUCKE: postbode + uitbater Café Stella, Nieuwe Dokstraat, Conterdam-Stene.
- (41) Louis MORRAYE: °Denterhoutem 31/07/1898, wijnhandelaar, Kapucijnenstraat 38, Oostende.
- (42) Alfons ROOMS: Noordstraat 15, Stene.
- (43) André DEBLIECK: °Oostende 05/02/1906.
- (44) Audomaar "Omer" VANSLEMBROUCK: °Oostende 07/04/1917.

PLATE-VEILING 2004

Voor de veiling 2004 werden de volgende schikkingen genomen :

1. De aanbieder moet een getypte, of minstens zeer goed leesbaar geschreven, lijst met de te veilen stukken overmaken aan J.P. Falise, H. Serruyslaan 78/19, Oostende en dit ten laatste tegen 10 januari 2004. Ieder stuk MOET een minimum van beschrijving (maar hoogstens 2 lijnen) omvatten.
2. De geschatte waarde per stuk moet minstens 3 €. bedragen.
3. De lijst wordt door het bestuur nagezien met mogelijkheid tot schrapping van bepaalde stukken.
4. Op de avond van de veiling, donderdag 29 januari 2004, zal deze lijst te koop zijn.
5. Het bestuur houdt zich het recht voor de veiling te annuleren indien het aanbod te schraal is.
6. Verder blijven de vroegere schikkingen van toepassing :
 - een % komt ten goede van De Plate. Dit procent wordt vastgesteld op 20 % dat afgehouden wordt van de verkoopsom
 - de stukken (boeken, foto's, affiches, plannen, enz. maar geen breekbare voorwerpen) moeten betrekking hebben op Oostende of de kuststreek.

LIDGELD 2004

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Oostendse Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor het jaar 2004 als volgt vastgesteld:

Aangesloten lid:	11 Euro
Steunend lid:	15 Euro
Beschermend lid: vanaf	25 Euro

Alleen zij die tot nu toe niet betaald hebben (laatste storting ontvangen op 30 november) vinden hierbij een stortingsbulletin.

Jean Pierre FALISE
Penningmeester

OPENINGSDATA MUSEUM IN 2003

- Elke zaterdag
- Gedurende de schoolvakanties (gesloten op dinsdag)

Telkens van 10u tot 12u en van 14u tot 17u

Onze prijs = uw profijt
*Uw kleurenfoto's manueel
afgewerkt volgens de
modernste technologie
met multi-scanner*

**COCK
CAMERA
SERVICE**

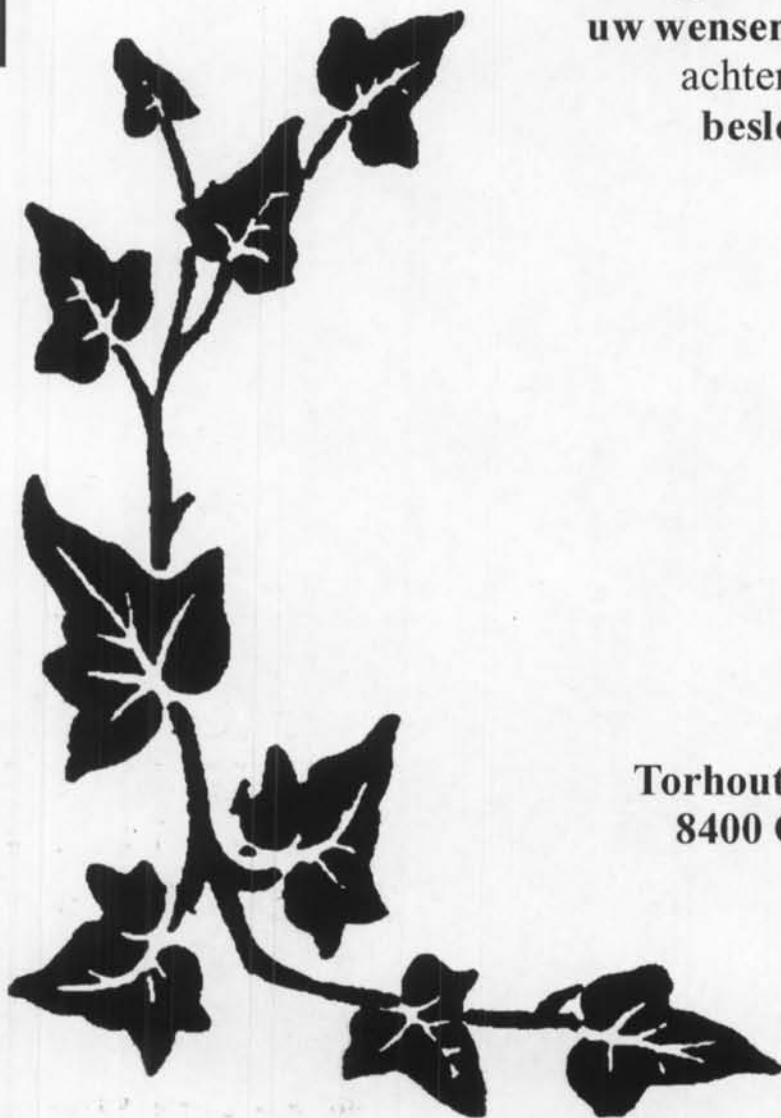
Hoek Jozef II straat en
Christinastraat - Oostende

*Waar kwaliteit nog
vakmanschap is*

Uitvaartverzorging - Funerarium

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059/80.15.53